

Márton Gábor: Kolbusz doktorék

A százötven évig tartó török hódoltság megszűnte után az ország középső része csaknem teljesen néptelen volt. A király Európa országaiból telepeseket hívott hazánkba. Az érkezőket sokféle gazdasági kedvezményben (föld, adókedvezmény) részesítették. Más népekkel együtt Németországból is népes csoportok érkeztek hazánkba. Ezek az ország különböző pontjain leltek otthonra. Így alakult ki az a népesség-megoszlási kép, mely szerint Magyarország lakosságát a 15 millió magyaron kívül mintegy 8 millió egyéb nemzetiség tett ki. (Szerbek, rácok, bunyevácok, szlovákok (tótok), románok (oláhok), ukránok, sokácok, vendek, horvátok, cigányok). Így lett hazánk az újraneépítés nagy kohója.

Elszász-Lotharingiából érkezők a Bácskában és a Bánátban, Dunántúlon, Buda környékén, de nálunk Mezőberény és Gyoma területén is gyökeret eresztettek.

Ezek sokadik generációjából származott Kolbusz Miklós. Képzett gazdatisztként a mezőgazdaságban jelentős vezető szerepet töltött be az ország más-más vidékein; Keszthelytől a Temesvárhoz közel Zsombolyáig. Az utóbbi településen lakva, felesége Menninger Franciska három gyermeket szült: Hildát, Ottót és Andrást.

András, a mi későbbi orvosunk, akiről történetünk szól, 1922-ben látta meg a napvilágot. Az elemi iskolát szülőhelyén, majd a középiskolát Makón, Gyulán és Szarvason végezte, s az utóbbi helyen érettségizett. A rendkívül értelmes diák orvostudományi tanulmányokba kezdett. Kolozsváron kezdte, majd Szegeden folytatta, s végül Kolozsváron szerzett kitüntetéses (summa cum laude) orvosi képesítést.

Orvosi gyakorlatait Szegeden, Gyulán látta el. Itt ismerkedett meg későbbi feleségével, a gyomai származású dr. Tamási Margittal, aki kedvelt gyermekorvos volt. Kinek nagyapja az első világháborúban, míg testvére Tamási Géza a második világháborúban - az éppen most fájó tragédiaként évfordulós „Doni áttörés”-nél áldozta életét hazájáért.

1952. májustól Mezőtúron telepedett le. András elismert sebész orvosként sokak által dicsért, lelkiismeretes, sikeresen dolgozó műtőorvos volt évekig.

Főnöke, - az akkor nem ritka - kívánsággal lepte meg fiatal kollégáját, hogy előhaladása és biztos munkahelye érdekében lépjen be a pártba.

Következetes ellenszegülésének az lett a következménye, hogy megvált kedves munkahelyétől. Az akkor éppen megüresedett körzeti orvosi helyet pályázta

meg, és el is elnyerte, miután sok endrődi, - kik keze alatt Mezőtúr kórházában gyógyulva, - valóságos legendákat hírelt Kolbusz doktorról.

Később többször is hívták vissza, de az addigra nálunk magát jól „bedolgozó” közkedvelt orvos nem kívánt lakhelyet változtatni.

Előbb a Dózsa utcai Kalmár házban laktat, majd a Megváltó Gyógyszertár udvarából leválasztott telken szép családi fészket építettek. Sajnos boldogságuk kérész-életű volt. A kedves fiatal doktornő 45 évesen hosszú betegeskedés után 1971-ben meghalt. Itt hagyta csodálatos férjét és egyetlen, végtelenül szeretett leánykáját, Juditot. Az anyai nagymama Trafikantné Schwalm Róza gondoskodott 1989-ben bekövetkezett haláláig a családról.

Kolbusz doktor úr kevés ráérő idejét kedvenc szórakozásának, az országjárásnak, az autózásnak, és hűségesen a „Fradi-drukkerságnak” szentelte.

Fáradhatatlan, mélyen emberséges, mindenkinek segíteni akaró munkája szívét megviselte. 1978 év vége felé betegen kórházba került. Hazatérve újra munkába állt. Öregszőlőbe beteghez hívták, még nem érte el a beteget, amikor az úton erős szívroham érte. Mire kollegája Palya József doktor úr megérkezett, késő volt. A Központi Temetőben a bejárattól balra, mindjárt a második sor elején pihennek hűséges párjával.

Az 1989-ben elhunyt „MAMIKA” is lánya mellett pihen.

Lányuk és két unokájuk, és akik ismerték, fájó szívvel gondolnak ma is Endrőd nagyszerű orvosára. Magam is sok hálával tartozom, amit már csak a túlvilágon lesz alkalmam megköszönni. Addig pedig hálás lélekkel őrzöm és idézem példás életüket, a ma és a holnapok előinek.

Megjelent: Városunk 1999. február. p. 20. (In memoriam)